

Η Ελλάδα πρωτοπορεί στο e-health - Έλληνες ερευνητές δείχνουν τον δρόμο

© 30/06/2022

Η ασφαλής ανταλλαγή και ο διαμοιρασμός ψηφιακών δεδομένων και αρχείων στη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη είναι απολύτως εφικτά, όπως επιδεικνύουν ερευνητές του ΙΤΕ, οι οποίοι ανοίγουν δρόμο για την ενοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στον χώρο της υγείας στην ΕΕ.

Δυστυχώς οι περισσότεροι πολίτες σήμερα δεν μπορούν ακόμη να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα υγείας τους, ούτε να τα διαμοιράζονται με ασφάλεια. Ειδικά σε περιπτώσεις όπου οι ασθενείς χρειάζεται να επισκεφθούν επαγγελματίες υγείας διαφορετικών ειδικοτήτων, η κοινή χρήση ψηφιακών αρχείων μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της περίθαλψης. Αν λάβει κάποιος υπόψη ότι τα επόμενα χρόνια αναμένεται να αυξηθούν οι ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης, ως αποτέλεσμα της γήρανσης του πληθυσμού, της αύξησης του επιπολασμού των χρόνιων παθήσεων, καθώς και της αύξησης της ζήτησης για μακροχρόνια περίθαλψη, τότε είναι προφανές πως χρειάζεται επειγόντως ενοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

«Η ψηφιοποίηση των αρχείων υγείας και η δυνατότητα ανταλλαγής τους θα μπορούσε να υποστηρίξει τη δημιουργία μεγάλων δομών δεδομένων υγείας που σε συνδυασμό με τη χρήση νέων τεχνολογιών, όπως η ανάλυση μεγάλων δεδομένων και η τεχνητή νοημοσύνη, μπορούν να υποστηρίξουν την έρευνα, αλλά και να χρησιμοποιηθούν προς όφελος των πολιτών. Δυστυχώς η έλλειψη διαλειτουργικότητας, αναφορικά με τα ηλεκτρονικά αρχεία υγείας, οδηγεί σε κατακερματισμό και σε χαμηλότερης ποιότητας υγειονομική περίθαλψη», σχολιάζει ο κ. Δημήτρης Κατεχάκης που είναι ο επικεφαλής του Κέντρου Εφαρμογών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας του Ινστιτούτου Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ).

Από το 2019 όταν ανακοινώθηκε η σύσταση της Επιτροπής για μία κοινή μορφή ανταλλαγής ηλεκτρονικών μητρώων υγείας για όλη την Ευρώπη, άρχισε μια αναζήτηση του τρόπου τυποποίησης αυτής της ανταλλαγής κατά την αλληλεπίδραση ενός ασθενούς με τα συστήματα υγείας των ευρωπαϊκών χωρών.

Πριν δυο μήνες η Ευρωπαϊκή επιτροπή ανακοίνωσε μια πρόταση κανονισμού για τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων υγείας, στην οποία μεταξύ άλλων περιγράφεται η πιστοποίηση των εφαρμογών ηλεκτρονικών μητρώων υγείας, καθώς και οι υποχρεωτικές δοκιμές διαλειτουργικότητας για τη διασύνδεσή τους με τις εθνικές υπηρεσίες ψηφιακής

υγείας. Βάση των προδιαγραφών για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων υγείας αναμένεται να αποτελέσει ο μορφότυπος ανταλλαγής ηλεκτρονικών μητρώων υγείας (EEHRxF - European Electronic Health Record exchange format).

Και εδώ ακριβώς προκύπτει η ειδήση ότι το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και συγκεκριμένα η ομάδα του Κέντρου Εφαρμογών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΙΤΕ παρουσίασε την πρώτη απόδειξη της ιδέας (proof of concept) για το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτός ο Ευρωπαϊκός μορφότυπος ανταλλαγής ηλεκτρονικών μητρώων υγείας (EEHRxF - European Electronic Health Record exchange format) σε νοσοκομειακό περιβάλλον, επιδεικνύοντας ότι αυτό είναι εφικτό να αξιοποιηθεί στην προγραμματισμένη, αλλά και στην επείγουσα νοσοκομειακή φροντίδα.

«Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι σε ένα σύγχρονο σύστημα υγείας θα είναι δυνατή, ηλεκτρονικά, η ασφαλής πρόσβαση σε δεδομένα ασθενών που έχουν δημιουργηθεί στο εθνικό σύστημα υγείας μίας τρίτης χώρας, μέσω των εθνικών σημείων επαφής τους» εξηγεί ο κ. Νίκος Σταθιάκης που είναι υπεύθυνος ποιότητας στο Κέντρο Εφαρμογών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΙΤΕ.

Η Ελλάδα πρωτοπορεί στο e-health

Η ομάδα του Κέντρου Εφαρμογών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΙΤΕ τα τελευταία χρόνια αναπτύσσει τη βραβευμένη και διεθνώς αναγνωρισμένη σουίτα λογισμικών ηλεκτρονικής υγείας Integrated Care Solutions. Πρόκειται για προϊόντα και υπηρεσίες μακροχρόνιας και διαρκώς εξελισσόμενης έρευνας αιχμής στην ψηφιακή υγεία που διεξάγεται στο ΙΤΕ τα τελευταία 30 χρόνια.

Τα προϊόντα της σουίτας υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της υγείας και τη συνέχεια της φροντίδας, απλοποιώντας διαδικασίες και ροές εργασίας, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στην παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, στον καλύτερο έλεγχο δαπανών, στην υποστήριξη επαγγελματιών υγείας, καθώς και στη ενδυνάμωση των πολιτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι περισσότερο από το 75% αυτών των λογισμικών έχουν αξιοποιηθεί από την Πολιτεία ή από ιδιωτικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η εν λόγω ερευνητική ομάδα παρουσίασε τις δυνατότητες αξιοποίησης του ευρωπαϊκού μορφότυπου ανταλλαγής ηλεκτρονικών μητρώων υγείας, πρόσφατα, κατά τη διάρκεια της ανοικτής προς όλους, διαδικτυακής εκδήλωσης x-eHealth Hackathon για τη διαχείριση χρόνιων ασθενειών, που έλαβε χώρα στις 7-9 Ιουνίου 2022. Η παρουσίαση έγινε μέσα από την πλατφόρμα διαχείρισης ενός πληροφοριακού συστήματος νοσοκομείου (Integrated Care Solutions) και με τεχνικές υλοποιήσεων με χρήση καθιερωμένων διεθνών πρωτοκόλλων και προτύπων (ενδεικτικά CDA και XDS), δίνοντας έμφαση στην ανταλλαγή εργαστηριακών αποτελεσμάτων, στις αναφορές για ακτινοδιαγνωστικές εξετάσεις, σε νοσοκομειακά εξιτήρια, καθώς και στη χρήση της συνοπτικής αναφοράς ασθενούς.

«Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενου έργου X-eHealth – Exchanging Electronic Health Records in a common framework που έχει σκοπό να θέσει τα θεμέλια ενός κοινού πλαισίου για ιατρική απεικόνιση, εξιτήρια, εργαστηριακά αποτελέσματα και σπάνιες ασθένειες που θα ρέουν παράλληλα με τη φροντίδα των πολιτών, αλλά και μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών ανάμεσα σε κράτη μέλη της ΕΕ», προσθέτει ο κ. Κατεχάκης.

Υποστηρίζοντας την υγεία μου @ EE

Σήμερα οι πολίτες της ΕΕ έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούνται μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών διασυννοιακής υγείας και να αναγνωρίζουν τη διαθεσιμότητα αυτών των υπηρεσιών με την επωνυμία MyHealth @ EU.

Μέχρι στιγμής οι ηλεκτρονικές διασυννοιακές υπηρεσίες υγείας που εισάγονται σε όλες τις χώρες της ΕΕ είναι δύο, η ηλεκτρονική συνταγογράφηση που επιτρέπει στους πολίτες της ΕΕ να προμηθεύονται τα φάρμακά τους από φαρμακεία που βρίσκονται σε άλλη χώρα της ΕΕ και το ψηφιακό συνοπτικό ιστορικό ασθενούς που παρέχει στους γιατρούς βασικές ιατρικές πληροφορίες στη γλώσσα τους σχετικά με έναν ασθενή από άλλη χώρα της ΕΕ, σε περίπτωση που υπάρχει γλωσσικό εμπόδιο. Μακροπρόθεσμα, ιατρικές εικόνες, εργαστηριακά αποτελέσματα και εκθέσεις εξιτηρίων από τα νοσοκομεία θα είναι επίσης διαθέσιμα σε ολόκληρη την ΕΕ, με το πλήρες ψηφιακό αρχείο υγείας να ακολουθεί αργότερα.

«Ο ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων για την υγεία θα δημιουργήσει έναν κοινό χώρο όπου τα φυσικά πρόσωπα θα μπορούν εύκολα να ελέγχουν τα ηλεκτρονικά δεδομένα υγείας τους. Θα δώσει επίσης τη δυνατότητα στους ερευνητές, τους φορείς καινοτομίας και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να χρησιμοποιούν αυτά τα ηλεκτρονικά δεδομένα υγείας με αξιόπιστο και ασφαλή τρόπο που διαφυλάσσει την ιδιωτικότητα», καταλήγει ο κ. Σταθιάκης.

*Η ομάδα του Κέντρου Εφαρμογών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας στελεχώθηκε από τη Δρα. Αγγελίνα Κουρούμπαλη, που είναι Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια στο ΙΤΕ-ΙΠ, Συντονίστρια του Κέντρου Αναφοράς για την Ενεργό και Υγιή Γήρανση του ΙΤΕ και Ακαδημαϊκός της Διεθνούς Ακαδημίας Πληροφορικής Επιστημών Υγείας, από τον κ. Γεώργιο Καβλεντάκη, συντονιστή της ομάδας ανάπτυξης λογισμικών του Κέντρου, από τον κ. Βασίλη Τζικούλη και από την κ. Γεωργία Μαγκούφη.